

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedkyně JUDr. Lenky Kaniové a soudců JUDr. Josefa Baxy a JUDr. Ivo Pospíšila v právní věci žalobkyně: **Z. Š.**, zastoupena Mgr. et Mgr. Simonou Pavlicovou, advokátkou se sídlem 8. pěšího pluku 2380, Frýdek-Místek, proti žalovanému: **Městský úřad Frýdlant nad Ostravicí**, se sídlem Náměstí 3, Frýdlant nad Ostravicí, o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 12. 8. 2019, č. j. MUFO 23468/2019, v řízení o kasační stížnosti žalobkyně proti usnesení Krajského soudu v Ostravě ze dne 16. 6. 2020, č. j. 25 A 201/2019 - 22,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost **se zamítá**.
- II. Žalobkyně **nemá právo** na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.
- III. Žalovanému **se** náhrada nákladů řízení o kasační stížnosti **nepřiznává**.

Odůvodnění:

I. Vymezení věci a usnesení krajského soudu

[1] Žalobkyně se žalobou u krajského soudu domáhala zrušení v záhlaví označeného rozhodnutí, kterým žalovaný nevyhověl její žádosti ze dne 17. 7. 2017 o vrácení poplatků za kopírování písemností ze správních spisů.

[2] Krajský soud žalobu v souladu s § 46 odst. 1 písm. a) zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního (dále jen „s. ř. s.“), odmítl, neboť zjistil, že nejsou splněny podmínky řízení, protože předmět tohoto řízení odpadl. Krajský úřad Moravskoslezského kraje (dále jen „krajský úřad“) totiž napadené rozhodnutí žalovaného rozhodnutím ze dne 6. 2. 2020, č. j. MSK 20518/2020, zrušil v rámci přezkumného řízení podle § 97 odst. 3 zákona č. 500/2004 Sb., správního řádu. Ministerstvo financí pak k odvolání žalobkyně rozhodnutí krajského úřadu potvrdilo (viz rozhodnutí Ministerstva financí ze dne 21. 5. 2020, č. j. MF-12557/2020/3903-3).

II. Důvody kasační stížnosti a vyjádření žalovaného

[3] Žalobkyně (stěžovatelka) podala proti usnesení krajského soudu kasační stížnost z důvodu uvedeného v § 103 odst. 1 písm. e) s. ř. s., a navrhla, aby Nejvyšší správní soud napadené usnesení zrušil a vrátil věc krajskému soudu k dalšímu řízení.

[4] Odmítnutí žaloby podle stěžovatelky nemůže obstát, neboť rozhodnutí krajského úřadu a Ministerstva financí vydaná v rámci přezkumného řízení jsou (mohou být) nicotná. Vydaly je totiž nepříslušné orgány, a to s ohledem na skutečnost, že o její žádosti ze dne 17. 7. 2017 o vrácení poplatků za kopírování písemností rozhodoval „stavební úřad“. Příslušným k provedení přezkumného řízení byl proto podle § 13 zákona č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon), krajský úřad, odbor územního plánování a stavebního řádu, který vykonává funkci instančně nadřízeného, resp. přezkumného orgánu ve vztahu ke stavebním úřadům na úrovni obcí. O případném odvolání proti rozhodnutí uvedeného odboru krajského úřadu by pak bylo příslušné rozhodovat Ministerstvo pro místní rozvoj.

[5] Napadené rozhodnutí žalovaného tedy podle stěžovatelky doposud nebylo zrušeno a stále existuje, byť nicotnost rozhodnutí krajského úřadu a Ministerstva financí nebyla deklarována (k tomu viz usnesení rozšířeného senátu ze dne 12. 3. 2013, č. j. 7 As 100/2010 – 65, č. 2837/2013 Sb.). Nicotnost rozhodnutí správního orgánu přitom představuje vadu, ke které je soud povinen přihlídnout z úřední povinnosti; v této souvislosti je navíc rozhodnutí krajského soudu překvapivé. Krajský soud proto měl žalobu věcně projednat.

[6] Žalovaný se ke kasační stížnosti v soudem stanovené lhůtě nevyjádřil.

III. Posouzení kasační stížnosti

[7] Soud při posuzování kasační stížnosti dospěl k závěru, že je přípustná, má požadované náležitosti, byla podána včas a osobou oprávněnou. Důvodnost kasační stížnosti posoudil v mezích jejího rozsahu a uplatněných důvodů (§ 109 odst. 3 a 4 s. ř. s.); neshledal přitom vady, jimiž by se musel zabývat i bez návrhu.

[8] Kasační stížnost není důvodná.

[9] Nejvyšší správní soud se ztotožnil se závěrem krajského soudu, že v posuzované věci byly dány důvody pro odmítnutí žaloby podle § 46 odst. 1 písm. a) s. ř. s., neboť předmět řízení před krajským soudem odpadl – napadené rozhodnutí žalovaného bylo

zrušeno v přezkumném řízení. Nepřisvědčil tak stěžovatelce, že by rozhodnutí vydaná v přezkumném řízení byla nicotná.

[10] Žalovaný v napadeném rozhodnutí rozhodoval o vrácení poplatku za kopírování písemností ze spisu, tj. postupoval podle jeho § 7 odst. 1 písm. a) zákona č. 634/2004 Sb., o správních poplatcích, který upravuje postup při vrácení správního poplatku. Podle § 2 odst. 3 zákona č. § 280/2009 Sb., daňového řádu, má správní poplatek charakter daně, a žalovaný tak v tomto řízení vystupoval jako správce daně, v režimu daňového řádu (viz § 10). Řízení ve věcech daní a poplatků je přitom zcela samostatně běžící řízení nezávislé na meritů věci.

[11] Přezkumné řízení, v rámci něhož bylo rozhodnutí žalovaného zrušeno, vedly správní orgány podle správního řádu. Vzhledem k daňovému charakteru řízení o správním poplatku by se dle Nejvyššího správního soudu mělo i přezkumné řízení v této věci vést v režimu daňového řádu. Pro posouzení podstaty sporu, tedy zda rozhodnutí žalovaného bylo odklizen (předmět řízení před krajským soudem odpadl), je však rozhodné, zda existuje pravomocné rozhodnutí vydané v přezkumném řízení, kterým bylo rozhodnutí žalovaného zrušeno. Nejvyššímu správnímu soudu přitom, s ohledem na zásadu presumpce správnosti pravomocných správních aktů, nepřísluší posuzovat zákonnost takového rozhodnutí, tedy ani to, zda příslušný správní orgán postupoval podle správního procesního předpisu. Soud by proto nemohl ke zrušujícímu rozhodnutí přihlídnout toliko za předpokladu, že by toto rozhodnutí bylo nicotné.

[12] Za nicotný ve smyslu § 77 správního řádu je třeba považovat správní akt, jenž trpí natolik intenzivní a závažnou vadou, že v jejím důsledku dochází k faktické neexistenci samotného správního aktu (viz nálezy ÚS ze dne 15. 11. 2010, sp. zn. IV. ÚS 1463/09, srov. též např. rozsudek NSS ze dne 26. 3. 2008, č. j. 9 Afs 148/2007 - 53). Důvodem nicotnosti by mohla být též skutečnost, že správní akt vydal k tomu věcně nepřislušný správní orgán. Tak tomu ovšem v nyní souzeném případě nebylo.

[13] Podle § 95 správního řádu rozhoduje v přezkumném řízení správní orgán nadřízený správnímu orgánu, který rozhodnutí vydal. Ustanovení § 178 odst. 1 správního řádu uvádí, že nadřízeným správním orgánem je ten správní orgán, o kterém to stanoví zvláštní zákon. Neurčuje-li jej zvláštní zákon, je jím správní orgán, který podle zákona rozhoduje o odvolání, popřípadě vykonává dozor. Podle odst. 2 tohoto ustanovení platí, že nelze-li nadřízený správní orgán určit podle odstavce 1, rozumí se nadřízeným správním orgánem orgánu obce krajský úřad. V nyní posuzované věci vydal rozhodnutí, které bylo předmětem přezkumného řízení, Městský úřad Frýdlant nad Ostravicí (žalovaný). Jeho nadřízeným správním orgánem je proto krajský úřad, jenž také v přezkumném řízení správně rozhodoval. Konkrétně se jednalo o jeho Odbor vnitra a krajský živnostenský úřad, do jehož kompetence patří rovněž správa daní. Stěžovatelka tedy nesprávně odkázala na § 13 stavebního zákona obsahující výčet kategorií stavebních úřadů, které jsou správními orgány příslušnými rozhodovat ve věcech územního plánování, resp. ve věcech stavebních. O takovou věc se v posuzovaném řízení nejednalo.

[14] O odvolání proti rozhodnutí krajského úřadu bylo poté příslušné rozhodovat Ministerstvo financí, nikoliv Ministerstvo pro místní rozvoj, jak se domnívá stěžovatelka.

Do kompetence Ministerstva financí totiž podle § 4 odst. 1 zákona č. 2/1969 Sb., o zřízení ministerstev a jiných ústředních orgánů státní správy České republiky, spadá správa daní, a tedy i řízení o vrácení správního poplatku, o které v rozhodnutí žalovaného šlo (srov. např. rozsudek NSS ze dne 5. 12. 2017, č. j. Komp 3/2016 – 56).

[15] Rozhodnutí v přezkumném řízení tedy vydaly věcně příslušné orgány, a nelze je považovat (ani z jiných důvodů) za nicotné. Nejvyšší správní soud je proto shodně s krajským soudem přesvědčen, že předmět řízení odpadl (rozhodnutí žalovaného bylo zrušeno), a žalobu tak bylo nutno odmítnout.

IV. Závěr a náklady řízení o kasační stížnosti

[16] Nejvyšší správní soud vzhledem k výše uvedenému uzavřel, že kasační stížnost není důvodná, a proto ji podle § 110 odst. 1 poslední věty s. ř. s. zamítl.

[17] O náhradě nákladů řízení rozhodl soud podle § 60 odst. 1 s. ř. s. ve spojení s § 120 s. ř. s. Stěžovatelka neměla ve věci úspěch, a nemá proto právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti. Žalovanému v řízení žádné náklady nad rámec běžné úřední činnosti nevznikly, proto mu soud jejich náhradu nepřiznal.

Poučení: Proti tomuto rozhodnutí **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 24. září 2020

JUDr. Lenka Kaniová
předsedkyně senátu